

DOBRY KLIMAT W PRACY

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

www.gov.pl/rodzina

DOBRY KLIMAT W PRACY

Każdego dnia widzimy i odczuwamy na własnej skórze konsekwencje zmian klimatycznych. Letnie miesiące są coraz bardziej upalne. Dni kiedy upał daje się mocno we znaki, zdarzają się coraz częściej.

Podczas upałów gorzej się czujemy, mamy problemy z koncentracją, szybciej się męczymy. Ekstremalnie wysoka temperatura to zagrożenie dla naszego zdrowia, a nawet życia.

Zmiany klimatu wymagają zmian w naszym codziennym życiu.

Prawo musi nadążać za zachodzącymi zmianami, również klimatycznymi. Dotyczy to także regulacji obejmujących nasze miejsca pracy. Potrzebujemy przepisów, które kompleksowo będą chronić pracowników przed negatywnymi skutkami wysokich temperatur. Praca musi być bezpieczna, a zdrowie i życie pracowników chronione.

Ministra Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

Przegrzanie organizmu może mieć poważne konsekwencje zdrowotne, powodować udar, omdlenie, odwodnienie, pogorszenie problemów kardiologicznych. Szczególnie dla osób starszych upały są poważnym zagrożeniem. Czasem te skutki są niestety tragiczne i mogą prowadzić do śmierci.

W polskim prawie obecne są pewne zabezpieczenia dla pracowników pracujących w wysokich temperaturach. Zawarte są w szeregu ustaw i rozporządzeń. Znajomość tych przepisów może pomóc chronić zdrowie i bezpieczeństwo pracowników.

Pracodawca ma obowiązek „organizowania pracy w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy” poprzez np. **zapewnienie wody zadanej do picia lub innych napojów, klimatyzowanych miejsc do odpoczynku, dodatkowych przerw w pracy czy osłony przed promieniami słonecznymi**. W szczególnych przypadkach pracodawca może zdecydować o **zwolnieniu pracowników z obowiązku świadczenia pracy**.

W razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika, albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego¹.

Przepisy, które już dziś chronią pracowników przed niebezpiecznymi skutkami wysokich temperatur i które umożliwiają pracodawcom stworzenie bezpiecznych warunków pracy zebraliśmy w pakiecie pod nazwą

„DOBRY KLIMAT W PRACY”.

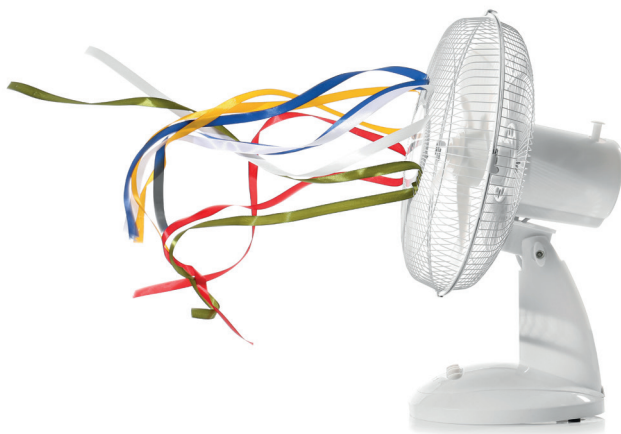

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

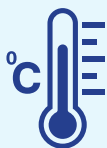
PRACA PODCZAS UPAŁÓW

Pracodawca ma obowiązek zapewnienia pracownikom bezpiecznych warunków wykonywania pracy. Co to oznacza?

Jeżeli warunki pracy nie są zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, a w efekcie stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownika, pracownik może – informując o tym przełożonego – powstrzymać się od pracy. Co ważne, zachowuje on przy tym prawo do wynagrodzenia¹.

Za gorąco? Pracodawco, zapewnij pracownikom wentylatory, klimatyzatory lub inne formy chłodzenia – np. dostęp do pomieszczeń służących wypoczynkowi. Zadbaj także o rolety lub żaluzje.

Pracodawca ma obowiązek zapewnienia klimatyzowanych pomieszczeń do wypoczynku pracownikom wykonującym pracę w pomieszczeniach, w których temperatura spowodowana procesami technologicznymi jest stale wyższa niż 30 °C².

Ważne! Pracodawca ma obowiązek dbania o sprawne oraz bezpieczne funkcjonowanie systemu klimatyzacji i wentylacji. To m.in. regularne przeglądy i serwis urządzeń².

Klimatyzacja nie może zbyt mocno wychładzać pomieszczeń ani powodować przeciągów. Wentylacja nie powinna być uciążliwa dla pracowników (hałas, drgania)².

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z późn. zm.).

PRACA NA ZEWNĄTRZ

Pracownicy wykonujący swoją pracę na zewnątrz powinni być chronieni przed niebezpiecznymi czynnikami, również warunkami atmosferycznymi, takimi jak zbyt wysoka lub niska temperatura, silny wiatr czy opady. To m.in. zapewnienie odpowiedniej odzieży i nakryć głowy¹.

Pracodawca może:

Nie może się to jednak wiązać z obniżeniem należnego pracownikom wynagrodzenia².

1. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).

NAPOJE DLA PRACOWNIKÓW

Przepisy nakładają na pracodawcę obowiązek zapewnienia nieodpłatnie napojów m.in.

- pracownikom zatrudnionym w warunkach gorącego mikroklimatu, charakteryzującego się wartością wskaźnika obciążenia termicznego (WBGT – Wet Bulb Globe Temperature) powyżej 25 °C,
- na stanowiskach pracy, na których temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28 °C,
- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia powyżej 25 °C.

Ważne! Ilość, rodzaj i temperatura napojów powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy i potrzeb fizjologicznych pracowników¹.

WBGT (Wet Bulb Globe Temperature) – wskaźnik obciążenia cieplnego uwzględniający ciężkość wykonanej pracy (tempo metabolizmu), warunki środowiska, a także zastosowaną odzież.

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. poz. 279, z późn. zm.).

OCHRONA KOBIET W CIĄŻY I PRACOWNIKÓW MŁODOCIANYCH

Kobiety w ciąży i kobiety karmiące nie mogą wykonywać prac mogących wpływać niekorzystnie na ich zdrowie, przebieg ciąży lub karmienie. To m.in. prace w mikroklimacie gorącym lub wykonywane w środowisku o dużych wahaniami parametrów mikroklimatu, szczególnie przy występowaniu nagłych zmian temperatury powietrza¹.

Pracowników młodocianych, czyli takich, którzy ukończyli 15 lat, ale nie przekroczyli 18, nie można zatrudniać przy pracach w pomieszczeniach, w których temperatura powietrza przekracza 30°C, a wilgotność względna powietrza przekracza 65%, a także w warunkach bezpośredniego oddziaływania otwartego źródła promieniowania².

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią (Dz. U. poz. 796).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. poz. 1240).

PIERWSZA POMOC W UPALE

Możliwe objawy przegrzania:

- zawroty głowy,
- zaburzenia równowagi,
- nudności,
- przyspieszona akcja serca,
- stan podgorączkowy,
- majaczenie,
- gorąca i sucha skóra lub obfite pocenie się,
- dreszcze,
- zaburzenia świadomości, w tym utrata przytomności.

W przypadku przegrzania organizmu konieczna jest szybka reakcja. Należy jak najszybciej:

**przeprowadzić taką osobę
w chłodne, zacienione miejsce**

**podać do picia
chłodną wodę**

**zwilżyć twarz,
ręce i nogi**

**poluzować ubranie
(np. krawat)**

Jeśli stwierdzisz, że istnieje zagrożenie dla zdrowia lub życia chorego, wezwij wykwalifikowane służby ratunkowe, dzwoniąc pod numery alarmowe:

numer alarmowy wspólny dla wszystkich służb

999

Pogotowie Ratunkowe

998

Straż Pożarna

997

Policja

JAK POMÓC PODCZAS OCZEKIWANIA NA PRZYBYCIE LEKARZA?

Osobę, która straciła przytomność, ale oddycha prawidłowo **ułóż na boku w pozycji bezpiecznej**. Jeśli oddycha nieprawidłowo (oddech rzadki i/lub nieregularny) lub nie oddycha, **wezwiż zespół ratownictwa medycznego, dzwoniąc pod numer alarmowy 999 lub 112**, albo poproś kogoś o wezwanie pomocy oraz przyniesienie AED (automatycznego defibrylatora). Pozostaw poszkodowanego tylko wtedy, gdy nie masz innej możliwości wezwania pomocy. Rozpocznij resuscytację krążeniowo-oddechową (wykonaj 30 uciśnień klatki piersiowej i 2 wdechy). Powiadom służby ratunkowe o każdej zmianie stanu zdrowia chorego.

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. poz. 1650, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. poz. 279, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią (Dz. U. poz. 796).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. poz. 1240).

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

www.gov.pl/rodzina

Lipiec 2024 r.